

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Q. 21. Quid circa votum Religiosæ obedientiæ sit præterea addendum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42600

157 §. V. Sanch. de Matr. l. 7. d. 27. n. 13. & alii cum Diana p. 6. t. 7. R. 51. dicunt Titium invalidè professum teneri ad perpetuam castitatem ex voto simplici castitatis, quod includatur in voto solenni; sed si ratio valet, ergo etiam ex voto simplici tenebitur ad paupertatem & obedientiam, quod nemo dicet, simili enim modo votit omnia: itaque dicendum est cum Suar. de Relig. T. 3. l. 7. c. 2. à n. 14. consulendam esse intentionem Titii, si enī non intenderit se obligare ad castitatem, nisi in Religione, est liber, nec professio habet ullum effectum, ut eriam declarat Trid. Ses. 25. c. 15. de Regul. Et idem est, si Titius professus sit invalidè in hac Religione, nam non ideo tenebitur ad aliam, quia licet Cap. Porrectum, de Regal., & Cap. Constitutionem, de Regul. in 6. dicatur teneri ingredi aliam Religionem, hoc intelligitur, si profitens in hac Religione, intenderit se obligare ad Religionem, non autem, si intenderit se obligare ad hanc præcisè, aut alioqui ad nullam aliam: & simili modo explicandum est Cap. Quidam & Cap. Places, de Convers. Conjug., ubi dicitur, qui vivente conjuge professus est in Monasterio, altero mortuo teneri ad castitatem.

158 Q. 21. Quid circa votum obedientiae Religiosa sit præterea addendum. R. Seqq.

§. I. Subditus tenetur obedire Superiori imperanti aliquid probabiliter licitum, quamvis subdito probabilius sit illud esse illicitum, ut ostendimus l. 1. à n. 432. Item tenetur obedire in dubio, an legem ferens sit legitimus Superior, si hic Superior habeat professionem sui offici, ut dictum est ibidem n. 592. Item in dubio, an Superior habeat potestatem hoc impetrandi, aut an lex sit justa, secundām ibidem dicta à n. 594. Non tamen tenetur obedire, si tam Superior quam subditus dubitet, an hoc, quod imperat, sit illicitum,

citum, ut ibidem dictum est n. 595. Quamvis au-
tem Hugo de just. d. 18. à n. 21. & pluribus in Respo.
Mor. l. 3. d. 19. contendat, etiam posito præcepto
Superioris posse subditum manere dubium, an liceat
exequi rem præceptam, si nempe non fiat ei proba-
bile saltem per ipsam auctoritatem Superioris, quod
res sit licita, ideoque dicat subditum non teneri tum
obedire, quia cum non possit judicare esse probabi-
le, quod sit licitum, manebit practicè dubius; est
autem illicitum operari cum dubio practico. Con-
tra tamen est, quia subditus, per se loquendo, licite
non potest manere practicè dubius, sed debet judica-
re, quod objectum tale sit licitum, quia in dubio
præsumptio stat pro Superiore, quod præcipiat lici-
ta, nisi constet esse illicita, ut dictum est l. 1. locis
citatiss.

§. II. Rem indifferentem posse per præceptum 152
Superioris fieri materiam illius virtutis, ex cuius
motivo præcipitur, diximus l. 1. à n. 624. Disputat
etiam fusè Carden. in 1. crisi d. 28., an posse Su-
perior sub obligatione præcipere aliqua ultra Regu-
lam & ultra media ad eam observandam necessaria,
adeoque an habeat auctoritatem non restrictam ad
hoc vel illud; & concludit posse præcipere ea, impri-
mis quæ Deus & Ecclesia etiam præcipiunt; deinde
etiam alia, quando per Regulam datur libertas con-
dendi nova statuta aut etiam alia præcipiendi: de
cetero tenet communis cum Castrop. t. 16. d. 4. p.
4. Superiorum non posse præcipere ea, quæ sunt ab-
solutè extra Regulam; posse autem per reformatio-
nem præcipere ea, quæ sunt conformia Regulæ anti-
quæ: similiter posse graviter obligare ad ea, quæ
sunt in Regula, quamvis hæc graviter non obligent,
probat fusè Carden. totâ disp. 30. Videri potest
Castrop. p. 5., ubi in particuliari examinat, quæ-

mara

nam præcipi possint Religioso. Vide dicta n. 6.
in fine.

160 §. III. Si in Monasterio, quod Episcopo subiectum est, contraria præcipiant Superior & Episcopus, subditus in illis, quæ spectant ad Regulam & statuta Ordinis, tenetur obedire Superiori, quia in hujus manibus vovit obedientiam secundum Regulam; in aliis autem, quæ spectant ad disciplinam Ecclesiasticam, tenetur obedire Episcopo, quia quoad illa est Superior ipse Episcopo subjectus, *S. Th. Ang.* alii que cum *Sylvio* p. I. v. *Abbas* cas. 3. si tamen Episcopus cum causa rationabili dispenset circa statuta, & tam præcipiat, debebit obedire Episcopo; non item si sine causa dispenset. Quid si Religiosi sint subditi Episcopo velut Prælato, ita ut ei emittant votum obedientiae, debent quoad omnia magis obedire Episcopo, quam aliis Superioribus subordinatis, *Sanch.* in Decal. l. 6. c. 1. n. 11. & 12. Notatque etiam recte *Sylvius* v. *Appellatio*, si subditus injustè graverur à Superiori, posse appellare ad Episcopum, cuius jurisdictioni subest Monasterium. Et de potestate appellandi videri potest etiam *Castrop.* p. 15.; de poenis autem, quas infligere possunt Superiores agit fusè p. 14.

161 §. IV. Voluntas Religiosi ita est ligata, ut nequidem sepulturam possit eligere, uti fusè deducit *Castrop.* p. 13. §. 8.

Circa alia vota & præcepta, quæ votis substantiâ libus adjici solent in Societate JESU, videri potest *Castrop.* totâ d. 5.

162 Q. 22. Quid notandum sit circa votum non procurandi nec acceptandi Prælaturam vel Dignitatem. R. seqq.

§. I. Prælatus strictè dicitur, qui habet curam animarum cum jurisdictione, ita ut possit subditos corri-